

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการวิเคราะห์เพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์ มีวัตถุประสงค์ที่จะรวบรวมเพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์ มาวิเคราะห์คุณค่าในกานต่าง ๆ เช่น กานภาษา กานศิลปะการประพันธ์ และกานศาสตร์ต่าง ๆ นอกจากการวิเคราะห์คุณค่าเพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองจากเพลงและการละเล่นแล้ว ผู้วิจัยจะศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของเพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์จากนักศึกษา วิทยาลัยครูสุรินทร์ และประชาชนจังหวัดสุรินทร์ ทั้งนี้เพื่อจะศึกษาความต้องการ ความคิดเห็น ปัญหา และข้อเสนอแนะต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณค่าเพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์ ทั้งนี้วิธีการดำเนินการวิจัยจึงได้กระทำเป็นขั้นตอนดังนี้

การศึกษาคนควาข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ดังนี้

1.1 เดินทางไปหมู่บ้านคงมัน ตำบลคอโค และหมู่บ้านตารอก ตำบลสวาย อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ เพื่อศึกษาเพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองจากคณะกันตรึม และผู้มีความรู้ทางเพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมือง ด้วยการบินทักเสียดียงและถ่ายภาพประกอบ

1.2 ถอดคำร้องจากเครื่องบันทึกเสียดียง โดยพยายามเก็บให้หมดทุกคำที่วิทยากรร้อง

1.3 ถอดคำภาษาเขมรสุรินทร์ ออกมาเป็นภาษาไทยกลาง เพื่อให้คนทั่วไปสามารถอ่านเข้าใจได้ โดยไม่เปลี่ยนแปลงปรับปรุงข้อมูลแต่อย่างใด

1.4 บันทึกภาพการละเล่นพื้นเมืองในโอกาสต่าง ๆ นอกจากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) แล้วผู้วิจัยได้ศึกษาประเพณี วิถีชีวิตของคนในหมู่บ้าน ตลอดจนความเชื่อค่านิยมต่าง ๆ โดยการสังเกตและสัมภาษณ์เพื่อความถูกต้องประกอบการวิเคราะห์

2. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองที่เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากเอกสารต่าง ๆ

3. ศึกษาค้นคว้าแนวการวิเคราะห์คุณค่าวรรณกรรมจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง หนังสือเอกสารที่เกี่ยวกับคติชนวิทยา ความรู้ด้านศาสตร์ต่าง ๆ และความรู้เกี่ยวกับวิธีการวิจัย วิธีสร้างเครื่องมือ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือขึ้นใช้ในการวิจัย

4. ศึกษา ค้นคว้ารวบรวมหนังสือเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคติชนวิทยา

5. สร้างเกณฑ์การวิเคราะห์คุณค่าเพลงพื้นเมือง และการละเล่นพื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์ในคำภาษา สังคมวิทยา จริยศาสตร์ จิตวิทยา อารมณ์ คนตรี และการแสดงการละเล่นพื้นเมือง นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 ท่าน และอาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาแก้ไขปรับปรุง แล้วนำวิเคราะห์ข้อมูลสรุปเป็นรอยละและผู้วิจัยวิเคราะห์เป็นความเรียงด้วยตนเอง

6. สร้างแบบสอบถามเพื่อถามนักศึกษาและประชาชนจังหวัดสุรินทร์เกี่ยวกับคุณค่าของเพลงพื้นเมือง และการละเล่นพื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์ นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน และอาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาแก้ไขปรับปรุง นำไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย

7. เดินทางไปศูนย์เขมรอพยพจังหวัดสุรินทร์ที่อยู่ในท้องถิ่นลุ่มพุก ตำบลตาเบา อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ เพื่อศึกษาประเพณีวัฒนธรรมเพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองของประเทศกัมพูชา ศึกษาร่องการละเล่นและการร้องเพลง เครื่องดนตรีในเทศกาลต่าง ๆ ตลอดจนการสัมภาษณ์เพื่อประกอบการวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้าง เครื่องมือสำหรับการวิจัย 2 ชุดดังนี้

ชุดที่ 1 เป็นเกณฑ์การวิเคราะห์คุณค่าเพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมือง
ซึ่งผู้วิจัยจะวิเคราะห์คุณค่าในด้านภาษา ด้านสังคมวิทยา ด้านอารมณ์ ด้านจิตวิทยา
ด้านจริยศาสตร์ ตามเกณฑ์ที่กำหนดดังต่อไปนี้

คุณค่าด้านภาษา แบ่งเป็น

1. มีฉันทลักษณ์ของเพลงแต่ละเพลง
2. การเลือกสรรคำ
  - 2.1 ใต้อยคำน้อยแต่มีความหมายมาก
  - 2.2 ใต้อยคำกล่าวเกินจริง
  - 2.3 ใต้อยคำทำนองซัดกัน
  - 2.4 ใต้อยคำที่มีภาพในจิต
  - 2.5 ใต้อยคำที่มีอุปมาอุปไมย
  - 2.6 ใต้อยคำเป็นสัญลักษณ์
  - 2.7 ใต้อยคำประเภทสร้อยคำ
3. เนื้อหาของเพลง
  - 3.1 เนื้อร้องกล่าวถึงธรรมชาติ
  - 3.2 เนื้อร้องกล่าวถึงตำนาน นิทานต่าง ๆ
  - 3.3 เนื้อร้องเป็นการเกี่ยวพาราตี
  - 3.4 เนื้อร้องรำฟังก่อนถึงคนรัก
  - 3.5 เนื้อร้องตักพอดอวาคนรัก
  - 3.6 เนื้อร้องให้คติชีวิต

คุณค่าทางสังคมวิทยา

1. กล่าวถึงการดำรงชีวิตในสังคม
2. การเลือกคู่
3. ค่านิยมของสังคม
4. อาชีพต่าง ๆ ในสังคม
5. ความเชื่อทางไสยศาสตร์
6. ความเชื่อทางพุทธศาสนา
7. ความเชื่อทางเทพเจ้า ภูตผี
8. กล่าวถึงการรักษา สืบสร้าง และส่งเสริมวัฒนธรรม

คุณค่าทางอารมณ์

1. ให้ความเบิกบานใจ (จรรโลงใจ)
2. ให้ความเพลิดเพลิน
3. เกิดจินตนาการตามเนื้อเรื่อง

คุณค่าทางงานจริยศาสตร์

1. แสดงถึงความประพฤติกี่สังคมต้องการ
2. แสดงถึงทัศนคติเกี่ยวกับคนที่ ทั้งหญิงและชาย
3. แสดงถึงกฎศีลธรรมต่าง ๆ

คุณค่าทางงานจิตวิทยา

1. แสดงถึงพฤติกรรมความต้องการทางเพศ
2. แสดงถึงพฤติกรรมที่เก็บกดทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ
  - 2.1 การก้าวร้าว (aggression)
  - 2.2 การผลักส่งความผิด (projection)
  - 2.3 ถอยหลังไปสู่ชีวิตที่หนักหน่วง (regression)

คุณค่าทางคานคนตรี

1. ทำนองช้าหรือเร็ว เสียงไล่ไปไล่มา
2. จังหวะช้าหรือเร็ว คำเน้นเท่ากัน
3. เสียงร้องหนักเบา แสดงอารมณ์ของผู้ร้องตามจังหวะและเนื้อร้อง

ส่วนที่ 2 เกณฑ์การวิเคราะห์การละเล่นพื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์ ผู้วิจัยได้ศึกษาการละเล่นพื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์แล้ว จึงสร้างเกณฑ์การวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. ทารำ

- 1.1 ทารำสื่อความหมายทุกท่า
- 1.2 ทารำไม่มีแบบแผนแน่นอน
- 1.3 ทารำมีแบบแผนแน่นอน
- 1.4 ทารำเลียนท่าทางของสัตว์

2. โอกาสแสดง

- 2.1 แสดงในงานเทศกาลต่าง ๆ
- 2.2 แสดงในงานพิธีกรรมโดยเฉพาะ

3. วิธีแสดง

- 3.1 แสดงเป็นหมู่ แบ่งเป็นคู่ ๆ ชาย หญิง
- 3.2 แสดงเดี่ยว หญิงหรือชาย
- 3.3 แสดง 1 คู่ ชาย หญิง
- 3.4 ใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง

เมื่อสร้างเกณฑ์เสร็จแล้ว นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน พิจารณาความถูกต้อง ความเหมาะสม แล้วนำมาปรับปรุงเป็นเกณฑ์การวิเคราะห์

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถาม ตามนักศึกษาวิทยาลัยครูสุรินทร์ และประชาชน
จังหวัดสุรินทร์ 1 ชุด เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของเพลงพื้นเมืองและการ
ละเล่นพื้นเมืองของจังหวัดสุรินทร์ แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็นตอน ๆ ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบโดยใช้คำถาม
ประเภทเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความรู้ความเข้าใจ ที่ขึ้นเกี่ยวกับเพลง
พื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมือง โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating
Scale) ซึ่งกำหนดค่าน้ำหนักของคำตอบเป็นคะแนน
4 ระดับคือ

มากที่สุด	มีค่าระดับคะแนน 4
มาก	มีค่าระดับคะแนน 3
น้อย	มีค่าระดับคะแนน 2
น้อยที่สุด	มีค่าระดับคะแนน 1

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามแบบเปิดโอกาสให้ตอบโดยเสรี
(Open - ended Questions)

เมื่อสร้างแบบสอบถามแล้ว นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้ทรง
คุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ขึ้น เมื่อปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว
จึงนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยครูสุรินทร์ จำนวน 10 คน
ประชาชนชาวสุรินทร์ จำนวน 10 คน เพื่อปรับปรุงแก้ไขคำถามให้เหมาะสมที่จะใช้เป็น
เครื่องมือในการวิจัยต่อไป

ตัวอย่างประชากร

ในการวิจัยส่วนที่ใช้แบบสอบถามนั้น ใช้กับตัวอย่างประชากร 200 คน เป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูสุรินทร์ 100 คน เป็นประชาชนชาวสุรินทร์ 100 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบธรรมดา (Simple Randon Sampling)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เมื่อปรับปรุงแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยครูสุรินทร์ และประชาชนจังหวัดสุรินทร์ โดยได้รับความร่วมมือและความช่วยเหลือจากครูอาจารย์ เจ้าหน้าที่ ผู้ใหญ่นานในการแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษาและประชาชน การแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษาและประชาชนจังหวัดสุรินทร์ ได้แจกตามลักษณะและจำนวนประชากรที่ต้องการ

เมื่อรวบรวมข้อมูลเพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองและแบบสอบถามเพื่อใช้กับนักศึกษาวิทยาลัยครูสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์เรียบร้อยแล้ว นำมาวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลเพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมือง

1.1 วิเคราะห์ข้อมูล เพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองตามเกณฑ์การวิเคราะห์คุณค่าที่สร้างขึ้นโดยสรุปเป็นร้อยละเสนอผลในรูปตารางและบรรยาย

1.2 วิเคราะห์ข้อมูล เพลงพื้นเมืองและการละเล่นพื้นเมืองตามเกณฑ์การวิเคราะห์คุณค่าที่สร้างขึ้นเป็นความเรียงด้วยตัวผู้วิจัยเอง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามโดยแบ่ง เป็น

2.1 ข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่ 1 นำคำตอบแต่ละข้อมาหาค่าร้อยละของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

2.2 ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2

ส่วนที่ 1 นำผลการประเมินค่า (Rating Scale) แต่ละข้อมาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N} \quad 1$$

$\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ยของคะแนน

fX = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อหาค่าเฉลี่ยของแต่ละข้อแล้ว จึงหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum fX^2}{N} - \left(\frac{\sum fX}{N}\right)^2} \quad 2$$

S.D. = ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การแปลความหมายของนำหนักค่าตอบจากค่าเฉลี่ย (Mean) ที่เกิดขึ้น

- 1.00 - 1.55 หมายถึง น้อยที่สุด
- 1.56 - 2.55 หมายถึง น้อย
- 2.56 - 3.55 หมายถึง มาก
- 3.56 - 4.00 หมายถึง มากที่สุด

¹ ประคอง กรวรรณสุด, สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับนักธุรกิจ (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิทยพัฒนาพานิช , 2520), หน้า 41.

² เรืองเกียรติ, หน้า 51.

- ส่วนที่ 2 ของข้อมูลจากแบบสอบถาม คำถามแบบเปิดโอกาสโดยตอบโดยเสรี
(Open - ended Questions) เสนอข้อมูลในรูปการบรรยาย
3. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ในรูปของตารางและการบรรยาย